

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Indenrigsudvalget 2024-25
INU Alm.del - endeligt svar på spørgsmål 20
Offentligt

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
M sum@sum.dk
W sum.dk

Dato: 07-03-2025
Enhed: Kommunalret
Sagsbeh: rdh
Sagsnr.: 2025 - 1002
Dok. nr.: 291391

Folketingets Indenrigsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 20 (Alm. del), som Folketingets Indenrigsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 22. januar 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Carl Andersen (LA).

Spørgsmål nr. 20:

”Kan ministeren bekræfte, at det er lovligt for kommunerne frivilligt at understøtte eller på anden måde facilitere uddeling af julehjælp i samarbejde med organisationer, menigheder og erhvervslivet ved fx at stille en ansøgningsportal til rådighed, som via de kommunale registre kan sikre, at ansøgerne er berettiget til julehjælp efter nogle aftalte kriterier samt at familier eller samboende ikke kan ansøge om mere end én julehjælpsspakke?”

Svar:

Kommunalfuldmagtsregler er en samlet betegnelse for de uskrevne regler (grundsætninger) om kommunernes ulovbestemte opgaver. Hvis en kommunal opgavevaretagelse er reguleret i den skrevne lovgivning, skal opgavevaretagelsen ikke også vurderes i forhold til kommunalfuldmagtsreglerne.

Kommunalfuldmagtsreglerne viger således for den skrevne lovgivning.

Der følger af de kommunalretlige grundsætninger et almennytteskriterium, der indebærer, at en kommunes foranstaltninger skal være rettet til borgerne i almindelighed samt imødekomme relevante behov hos det fællesskab af borgere, som kommunen udgør.

En kommune kan kun udføre eller støtte en aktivitet i det omfang, der er en kommunal interesse i aktiviteten. Hvad der er en kommunal interesse beror i høj grad på traditionen. Den kommunale interesse er imidlertid ikke nogen fast størrelse. Der sker til stadighed en udvikling af de samfundsmæssige behov og dermed også af, hvad der er relevante fælles behov i et lokalsamfund.

Endvidere følger der af kommunalfuldmagtsreglerne et forbud mod begunstiggelse af enkeltpersoner. Dette indebærer, at en kommune i medfør af kommunalfuldmagtsreglerne som udgangspunkt ikke kan foretage en handling med det formål at begunstige enkeltpersoner eller gruppe af borgere ud fra et økonomisk såvel som socialt transskriterium, medmindre handlingen er hjemlet i lovgivningen.

Endelig bemærkes, at en kommune kan ikke ved at indskyde et ekstra led mellem kommunen og virksomheden eller aktiviteten mv. yde en støtte, som den ikke kan yde direkte.

Eftersom kommunalfuldmagtsregler viger for relevant sektorlovgivning, har ministeriet til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet bidrag fra Social- og Boligministeriet, der har oplyst følgende:

”Kommunalbestyrelser er efter § 18 i lov om social service forpligtet til at samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger.

Der er i lovgivningen frie rammer for samarbejdet mellem kommunalbestyrelsen og sociale organisationer og foreninger. Det er således kommunalbestyrelsen, som beslutter hvilke formål og rammer, der gør sig gældende for samarbejdet/støtten i den pågældende kommune, ligesom det er kommunalbestyrelsen, der afgør hvilke frivillige sociale aktiviteter, der skal have støtte. Hensigten er at skabe de bedst mulige forudsætninger for, at kommuner og frivillige aktører finder den samarbejdsform, som er bedst i overensstemmelse med de lokale forhold og ønsker, og som styrker den lokale frivillige sociale indsats.

Det bemærkes, at § 18 i lov om Social Service ikke regulerer samarbejde med andre aktører såsom menigheder eller virksomheder. Dog udelukker § 18 ikke samarbejde med andre typer af foreninger fx idrætsforeninger, fagforeninger eller virksomheder så længe selve aktiviteten har et frivilligt socialt formål.”

Endelig bemærkes, at der ved evt. etablering af en ansøgningsportal i forbindelse med ansøgninger om julehjælp, kan være øvrig relevant lovgivning, der skal iagttages, f.eks. de databeskyttelsesretlige regler.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan afsluttende oplyse, at det kommunale og regionale tilsyn varetages af Ankestyrelsen med Indenrigs- og Sundhedsministeriet som overordnet tilsynsmyndighed. Kommuner kan rette henvendelse til Ankestyrelsen om lovligheden af konkrete dispositioner med henblik på at få en vejledende forhåndsudtalelse om lovligheden heraf.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde